

Teaching Guide				
Identifying Data				2017/18
Subject (*)	Clinical Placement III		Code	661G01027
Study programme	Grao en Enfermaría			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	Yearly	Third	Obligatoria	18
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites	Ter superadas as Estancias Clínicas I e II para poder cursar esta materia.			
Department	Ciencias da Saúde			
Coordinador	Sanchez Álvarez, Carmen Mª	E-mail	carmen.sanchez@udc.es	
Lecturers	Moscoso Otero, Dulce Sanchez Álvarez, Carmen Mª	E-mail	dulce.moscoso@udc.es carmen.sanchez@udc.es	
Web	www.campusvirtual.udc.es/moodle			
General description	Estancias Clínicas que corresponden ó nivel II ou intermedio da aprendizaxe práctica orientadas a adquisición de competencias por parte dos estudiantes para seren capaces de colaborar cos equipos de enfermería nos coidados básicos os usuarios con distintos problemas clínicos dende unha perspectiva de práctica científica, reflexiva e humanística. Relaciónase con as asignaturas da Área de Enfermería que teñen como eixo central os Coidados de Enfermaría en distintas situacións i etapas do ciclo vital. A incorporación dos estudiantes ó medio hospitalario orientase cara a integración de coñecementos teóricos, habilidades e actitudes en situacións de coidado real.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A62	Integrar os coñecementos, as habilidades e actitudes da enfermaría para dar a atención ás persoas nas diferentes situacións de saúde, baseados nos principios e valores profesionais, competencias de comunicación asistencial, razonamento clínico, xestión clínica e xuízo crítico asociados ás competencias descritas nos obxectivos xerais e as materias que conforman o título, en forma de rotatorio clínico independente e con avaliación final de competencias; nos Centros de Saúde, Hospitais e outros centros asistenciais.
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B5	Traballar de forma colaborativa nun equipo interdisciplinar.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva en un entorno de trabalho.
B8	Capacidade de análise e sínteses.
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B10	Capacidade para adaptarse ás situacións novas.
B11	Capacidade e habilidade de xestión da información.
B12	Capacidade para organizar e planificar.
B13	Toma de decisións.
B14	Habilidades interpersonais.
B15	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
B16	Coñecer e apreciar a diversidade e a multiculturalidade.
B19	Coñecementos de informática relativos ao ambiente de estudio.
B20	Sensibilidade cara a temas medioambientais.
B22	Capacidade para motivarse e motivar a outros.
B24	Fomentar e aplicar os dereitos fundamentais e a igualdade entre homes e mulleres.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas lingua oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C10	CB2.- Que os estudiantes saíban aplicar os seus coñecementos a seu traballo ou vocación de unha forma profesional y posúan as competencias que soLEN demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio.
C11	CB3.- Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudio) para emitir xuízos que inclúan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
C12	CB4.- Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado

Learning outcomes	Learning outcomes	Study programme competences		
		A62	B1	C1
Cooperar co equipo asistencial sanitario e/ou sociosanitario		B3 B5 B7 B8 B9 B10 B14 B22	B3 C4 C7 C12	C1
Desenvolver estratexias de comunicación efectiva coas persoas atendidas, as súas familias ou grupos.		A62	B1 B7 B9 B10 B11 B14 B15 B16 B22 B24	C1 C3 C4 C7 C10 C11 C12

Aplicar o PAE integrando os coñecementos dos problemas de saúde das persoas nas diferentes etapas do ciclo vital. Executar con habilidade as intervencións de enfermaría garantindo a seguridade.	A62	B1 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B19 B20 B22 B24	C1 C3 C4 C7 C10 C11 C12
Actuar segundo os principios éticos e legáis que guían á profesión. Cumprir as normas de funcionamento das Institucións Sanitarias.	A62	B1 B6 B8 B9 B11 B12 B13 B16 B20 B24	C1 C3 C4 C7 C11 C12

Contents

Topic	Sub-topic

Prácticas clínicas tuteladas, realizadas en institucións hospitalarias en unidades medico-cirúrxicas, de saúde mental e institucións sociosanitarias.	- Realización do ingreso de doentes segundo protocolo. - Manexo seguro do material estéril, material contaminado e punzantes, previndo os riscos. - Medición, avaliación e rexistro de constantes vitais e parámetros antropométricos. Realización e interpretación do EKG básico. - Realización de curas. - Asistencia e circulación no quirófano. Instrumentación básica. - Aplicación, segundo protocolo, de medidas de illamento (respiratorio, de contacto...) - Recollida de mostras biolóxicas para análise. - Axuda ó doente encamado nas actividades de autocoidado: hixiene, alimentación, eliminación e mobilidade. - Mobilización e asistencia ó doente para adoptar e manter distintas posicións, exercicios básicos para previr problemas derivados da inmovilidade prolongada. - Aplicación das medidas preventivas e de tratamento das úlceras por decúbito. - Preparación e administración de fármacos por via oral, tópica, rectal, ótica, nasal, oftálmica, inhalatoria, vaxinal, subcutánea, intradérmica, intramuscular e intravenosa. - Realización de venoclisis e soroterapia. Mantemento. - Realización das técnicas básicas de fisioterapia respiratoria(clapping, aerosolterapia, drenaxe postural, tos asistida, uso de incentivadores...) - Aplicación de medidas para o mantemento da temperatura corporal dentro dos límites fisiológicos. - Realización de sondaxe vesical, rectal e nasogástrico. Mantemento. - Aplicación de oxigenoterapia. Mantemento e avaliación. - Adecuación da dieta do doente en función da sua doença e tolerancia. Aplicación de coidados de alimentación enteral e/ou parenteral. - Realización de balances hídricos. - Realización e avaliación de glicemias. - Administración e mantemento de transfusións sanguíneas. - Realización de coidados postmortem. Relación de axuda e apoio ós familiares

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Problem solving	A62 B1 B3 B8 B11 B12 B13 C1 C3 C4 C7 C10 C11 C12	1	45	46
Student portfolio	A62 B1 B3 B8 B9 B10 B11 B19 B22 C1 C3 C7 C10 C11 C12	0	2	2
Introductory activities	A62 B1 B10 C11	1	0	1
Seminar	A62 B1 B4 B7 B8 B9 B10 B11 B13 B20	2	0	2
Oral presentation	A62 B1 B4 B5 B8 B11 B14 C1 C3 C7 C10 C11 C12	3	0	3

Clinical practice placement	A13 A14 A16 A23 A28 A35 A36 A37 A39 A56 A57 A62 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B19 B20 B22 B24 C1 C3 C4 C7 C10 C11 C12	360	34	394
Personalized attention		2	0	2

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Problem solving	Actividade na que o estudiante selecciona unha situación clínica concreta a fin de identificar e valorar os problemas de saude para realizar unha planificación de coidados individualizada. Terá que realizar un plano de coidados individualizado en cada un dos dous rotatorios clínicos. Un plano de coidados médico e un plano de coidados cirúrxico.
Student portfolio	O portafolio do estudiante constará de duas partes: 1- MEMORIA DE PRÁCTICAS, integrada pola valoración crítica das unidades de rotación, a avaliación da aprendizaxe e a autoavaliación do estudiante mediante items normativizados. As suxerencias de mellora no que respecta a asignatura. 2- DIARIO REFLEXIVO DE PRÁCTICAS, como exercicio de introspección respecto da experiencia clínica e valoración das perspectivas profesionais e persoais.
Introductory activities	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar as prácticas clínicas no entorno hospitalario. Realizarase unha sesión na aula na que se especificarán tódolos aspectos precisos para o correcto desenvolvemento da materia. Especificaránse todolos traballos a entregar e datas de entrega, sistemas de avaliación e normas das tutorías personalizadas. Responderase, dentro do posible a todalas dudas dos estudiantes con respecto á materia.
Seminar	Realizaránse dous seminarios previos á rotación polos quirófanos do complexo hospitalario, ao obxecto de practicar unha aprendizaxe colaborativa no ámbito cirúrxico e de xeito teorico-práctico coñecer os requerimentos da actividade cirúrxica e preparar os rotatorios nestas unidades especiais.
Oral presentation	Cada un dos traballos realizados ao longo das prácticas clínicas será presentado, en sesión conxunta de grupos seleccionados, de xeito oral con apoio audiovisual e rolda de preguntas finais.
Clinical practice placement	As Prácticas Clínicas entendense como un proceso de aprendizaxe no medio real onde ten lugar o exercizo da profesión enfermeira. Proporcionan o estudiante a oportunidade de observar e participar nas actividades clínicas deseñadas para aplicar os coñecementos, principios e procedementos da práctica da enfermaría. Desenvolveránse en dous rotatorios de seis semanas de duración, cada un deles, que terán lugar nas unidades medico-cirúrxicas e de saúde mental do CHUAC. Estes rotatorios organizaránse en circuitos integrados para permitir ó estudiante abracer o maior coñecemento posible sobre as unidades clínicas de rotación.

Personalized attention	
Methodologies	Description

Clinical practice placement	A atención persoalizada relacionada coa solución de problemas ten como finalidade orientar os estudiantes na realización e presentación dos Planos de Coidados que teñen que realizar en cada rotatorio clínico. Farase de xeito individual o en grupo e será preferiblemente presencial. Ainda que as consultas puntuais poderánse facer a través da páxina web da asignatura.
Problem solving	
Student portfolio	A atención persoalizada relacionada co Portafolio do Alumno ten como finalidade dar unhas pautas orientativas na realización da Autoavalíação e do Diario Reflexivo de Prácticas Clínicas. A tal fin se colgarán os contidos orientativos na páxina web da asignatura e atenderánse as consultas dos estudiantes polo mesmo canal.
Oral presentation	A atención persoalizada relacionada co Seminario, ten como finalidade entrenar os estudiantes nos usos mais habituales nas Áreas Cirúrxicas previa ao seu rotatorio polos quirófanos. Farase mediante simulación teórico-práctica e sesión de preguntas, respuestas, análise de situacións e conclusións.
Seminar	A atención persoalizada relacionada coa Presentación Oral ten como finalidade orientar os estudiantes no uso da comunicación oral e os medios audiovisuais existentes. Poderá realizarse de xeito presencial o a través da páxina web da asignatura.
	A atención persoalizada relacionada coas Prácticas Clínicas ten como finalidade atender as consultas dos estudiantes relacionadas co seguimento e avaliação dos coñecementos, habilidades e actitudes que o estudiante debe acadar. Se fará de forma individualizada e presencial a través das visitas que as profesoras realizan á unidade de prácticas clínicas, outras consultas poderánse facer de xeito virtual mediante o correo electrónico y/o páxina web da asignatura.

Assessment				
Methodologies	Competencies	Description	Qualification	
Clinical practice placement	A13 A14 A16 A23 A28 A35 A36 A37 A39 A56 A57 A62 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B19 B20 B22 B24 C1 C3 C4 C7 C10 C11 C12	Realizarse unha avaliación continuada a través dos criterios ou indicadores establecidos para a valoración das competencias. A asistencia é obligatoria en tempo, horario e centro establecido polas profesoras da asignatura e segundo as normas da Escola. Como resultado do rotatorio clínico a Supervisora da Unidade de Práctica Clínica emitirá un informe que será valorado polas profesoras da asignatura para a nota final. Na elaboración do informe teranse en consideración os coñecementos, actitudes, habilidades e destrezas técnicas e as aptitudes do estudiante. O estudiante coñecerá a ficha de avaliação previamente ó comienzo da Práctica Clínica. Cada un dos rotatorios clínicos avaliarase de xeito individual, e a avaliação conjunta das prácticas clínicas terá un peso do 50% na nota final da asignatura.	50	
Problem solving	A62 B1 B3 B8 B11 B12 B13 C1 C3 C4 C7 C10 C11 C12	Cada un dos traballos realizados ó longo das Prácticas Clínicas avaliarase de xeito individualizado, cos seguintes criterios: 1. Presentación e estrutura: ate 2 puntos. 2. Claridade na redacción: ate 2 puntos. 3. Capacidade de análise e síntese: ate 2 puntos. 4. Capacidade crítica e aportación persoal: ate 4 puntos. O conxunto de ambos traballos terá un peso na nota total da asignatura do 35%. A súa presentación e obrigatoria.	35	

Student portfolio	A62 B1 B3 B8 B9 B10 B11 B19 B22 C1 C3 C7 C10 C11 C12	Entregarase, de xeito obrigatorio, ó finalizar os rotatorios clínicos. Avaliarase: 1- A capacidade de síntese na avaliación da aprendizaxe na unidade clínica donde o alumno realizou o rotatorio. A claridade e corrección na redacción: ate 3 puntos 2- A correcta cumplimentación de todos los items de autoavaliación e a capacidade autocritica do estudiante: ate 3 puntos 3- A redacción, presentación, e razonamento reflexivo do Diario de Prácticas, así como a valoración persoal do estudiante do seu paso pola unidade clínica e as súas expectativas con respecto a profesión enfermeira: ate 4 puntos O peso total do Portafolio na nota final e do 5%.	5
Oral presentation	A62 B1 B4 B5 B8 B11 B14 C1 C3 C7 C10 C11 C12	A presentación oral dos 2 traballos realizados ó longo do curso e obligatoria. Realizarase nas datas asignadas pola profesora e avaliarase segundo os criterios que se relacionan a continuación: - Calidade da presentación, ate 2 puntos - Uso adecuado dos recursos audiovisuais, ate 2 puntos - Capacidade de síntese, ate 2 puntos - Dominio dos contidos, ate 4 puntos O peso da presentación oral na nota final da asignatura e do 5%.	5
Seminar	A62 B1 B4 B7 B8 B9 B10 B11 B13 B20	A asistencia ó Seminario Cirúrxico e obligatoria e computará un 5% na nota final da asignatura.	5

Assessment comments

PRÁCTICAS CLÍNICAS:

Para poder realizar as Prácticas Clínicas correspondentes e obrigatorio estar matriculado oficialmente na materia Estancias Clínicas III e ter superadas as Estancias Clínicas I e II, tal como consta na memoria do Título de Grao en Enfermaría.

Dado que a asistencia ás prácticas clínicas é obligatoria, as ausencias deberán xustificarse dacordo á normativa xeral do Centro relativa as Estancias Clínicas. Éstas serán recuperadas ó remate dos rotatorios establecidos, e antes da data de peche das actas. As faltas non xustificadas serán valoradas segundo o especificado na normativa xeral do Centro.

As datas e os horarios nos que cada estudiante realizará as prácticas clínicas publicarase no taboleiro da Escola antes do inicio das mesmas.

A aplicación de la cualificación correspondente realizaráse sempre que o estudiante teña todasas probas (Prácticas Clínicas, Solución de Problemas, Presentación Oral, Seminario e Portafolios) superadas de xeito independente.

Para aprobar a materia e preciso superar de xeito independente todasas probas (Prácticas Clínicas, Solución de Problemas, Presentación Oral, Seminario e Portafolios). A non superación de unha das partes suporá a cualificación de SUSPENSO en acta. A cualificación numérica obteráse establecendo un mínimo, segundo criterio do profesor, en cada unha das partes.

O sistema de cualificaciones expresaráse mediante cualificación numérica de acordo co establecido no art. 5 do Real Decreto 1125/2003 de 5 de setiembre (BOE 18 de setiembre), polo que se establece o sistema europeo de créditos e o sistema de cualificaciones nas titulacións universitarias de carácter oficial e con validez en todo o territorio nacional.Sistema de cualificacións:

0-4.9=Suspensos5-6.9=Aprobado7-8.9=Notable9-10=Sobresaliente9-10 Matrícula de Honra (Graciable)

O feito de presentarse/realizar as prácticas clínicas e ser avaliado en calquera das probas implica figurar en acta como presentado coa cualificación correspondente.

Os aspectos e criterios xeráis que a ter en consideración ó avaliar as actividades que o estudiante ten que realizar (Prácticas Clínicas, Solución de Problemas, Presentación oral, Seminario e Portafolios) serán: asistencia, participación e compromiso individual/grupal, coherencia nos contidos abordados, coñecementos demostrados na actividade práctico-clínica, na solución de problemas e no Portafolio do alumno; así como as competencias adquiridas para esta materia.

As probas superadas na convocatoria de maio- xuño conservarán a súa cualificación para a convocatoria de xullo, pero será preciso a superación de todas as probas para alcanzar a cualificación definitiva.

Ó finalizar o periodo de prácticas clínicas os estudiantes deberán presentar a a Memoria segundo se especifica no regulamento de Estadias Clínicas.

Avaliación 2º oportunidade

Dado as metodoloxías utilizadas no desenvolvemento da materia na que na maioría das actividades son presenciais ou relacionadas ca presenza en prácticas (práctica clínica, seminario, solución de problemas), e polo tanto non recuperables, os estudiantes só poderán empregar a segunda oportunidade para recuperar: portafolios e presentación oral.

Adianto de oportunidade e estudiantes con matrícula parcial, dado que a práctica clínica e unha actividade presencial, non recuperable, non e posible establecer unha avaliação diferente para estes casos.

Sources of information

Basic	- NANDA International 2011 (2011). ?Razonamiento Crítico para alcanzar resultados de salud positivos?. Ed. Elsevier-Masson. Madrid - NANDA International (2013). Diagnósticos Enfermeros: Definiciones y Clasificación 2012-2014. Ed. Elsevier. Madrid - Johnson, Marion et alter (2009). Interrelaciones NANDA, Noc, Nic. Diagnósticos enfermeros, resultados e intervenciones. Ed. Elsevier. Madrid - Alfaro-Lefevre, R. (2009). Pensamiento Crítico y Juicio Clínico en enfermería. Ed. Elsevier. Madrid - CHUAC (2008). Manual de Diagnósticos de Enfermería do Complexo Hospitalario Universitario de A Coruña.. - CHUAC (2008). Manual de Procedimientos de Enfermería do Complexo Hospitalario Universitario de A Coruña.. - () . A Bibliografía básica para esta asignatura, además da expresada relacionada neste apartado está relacionada coa das materias que se recomenda ter cursadas no momento de comenzar as Estancias Clínicas III. Ver o apartado 9 Recomendacións. Fisterra http://www.fisterra.com/
Complementary	- Kübler-Ross E. (1993). Sobre la muerte y los moribundos. Ed. Grijalbo. Barcelona - Bardají Fandós T. (2008). El diario reflexivo como herramienta de autoaprendizaje en la formación de enfermería . Revista Nursing, Agosto-2008; 26(7):52-8 Bibliografía que complementa ós libros básicos da asignatura e que os docentes poden recomendar a través da páxina web da asignatura ó longo do curso académico.

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Clinical Nursing (I and II)/750G01012

Mental Health Nursing/750G01015

Professional Ethics, Legal Framework and Philosophy of Care/750G01016

Clinical Placement I/750G01025

Clinical Placement II/750G01026

Information and Communication Systems in Health Science/661G01004

Coidados Básicos en Enfermaría/661G01006

Fundamentos da Enfermaría/661G01007

Bases for the Interpretation of Scientific Knowledge/661G01008

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Clinical Nursing III/750G01017

Gerontological Nursing/750G01020

Subjects that continue the syllabus

Clinical Placement IV/750G01028

Clinical Placement V/750G01029

Clinical Placement VI/750G01030

Clinical Placement VII/750G01031

Practicum/750G01032

Other comments

Segundo establece o Título de Grao en Enfermaría e necesario ter superadas as Estancias Clínicas I e II para poder matricularse nesta materia.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.